

REFERAT Kulturutvalget 2019-2023 d. 02-12-2020

Mødedato Onsdag d. 02. december 2020 kl. 17:00

Mødested Bystyresalen, møtet streames til kommune-tv

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av kulturutvalgets protokoll av 11.11.20.....	3
Møtedokumenter.....	5
Søgne frivilligsentral- organisering.....	11
Frivilligsentralenes kjennetegn og betydning i storbyene- oppfølging av rapport fra NORCE.....	14
Midlertidige akustiske tiltak i øvingsrom for Søgne skolekorps.....	20
Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer.....	22
Årsrapport 2019, Råd for funksjonshemmede.....	27
Lukket.....	29
Lukket.....	30
Økt tilskudd samarbeid Bragdøya kystlag.....	31
Svar på verbalforslag om Arkivet freds- og menneskerettighetssenter.....	36

Punkt 88/20: Godkjenning av kulturutvalgets protokoll av 11.11.20

Bilag

Protokoll Kulturutvalget 11.11.2020

Dato 18. november 2020
Saksnr.: 2020002199-79
Saksbehandler Maren Svenning
Godkjent av

Saksgang
Kulturutvalget

Møtedato
02.12.2020

Godkjenning av kulturutvalgets protokoll av 11.11.20

Forslag til vedtak

[Kulturutvalget godkjenner kulturutvalgets protokoll av 11.11.20.](#)

Vedlegg:

Punkt 202002199-85: Møtedokumenter

PROTOKOLL KULTURUTVALGET

Dato: 02.12.2020
Sted: Bystyresalen, møtet streames til kommune-tv
Behandlede saker: 88/20-97/20
Møtets varighet: Kl. 17.00 til 18.20
Møteleder: Leder i utvalg Bjørn Egeli (AP)

Til stede:

Bjørn Egeli (AP)
Jens Anders Ravnaas (TVP)
Kristin Knutsen (MDG)
Andreas Landmark (SV)
Marte Sandland (Rødt)
Amalie Gunnufsen (H)
Tom Erik Løchen (H)
Stefan Christian Wikstad Avila (KRF)
Tore Heidenreich (DEM)
Carl Petter Benestad (V)
Linda Voreland (MDG)

Forfall:

for Mona Dia (AP)

Til stede fra administrasjonen:

Direktør kultur og innbyggerdialog Torbjørn Urfjell
Kommunalsjef kultur og idrett Stein Tore Sorthe
Kommunalsjef innbyggerdialog Elisabeth Engemyr
Stabssjef Gunn-Heidi Gabrielsen
Leder frivillighet Anne Grete Widding
Rådgiver Marianne Laukvik
Rådgiver Gro Kvanvik
Rådgiver Annette Sørli Stray
Rådgiver Tore Løvland
Utvalgssekretær Eva Sand
Streaming-ansvarlig Tamara Villanueva

Dessuten møtte:

Representant Ungdommens bystyre Ga Zhang
Leder idrettsrådet Geir Thorstensen

88/20 Kulturutvalgssak:
Godkjenning av kulturutvalgets protokoll av 11.11.20
(ark.nr. 2020002199)

Kulturutvalgets vedtak:

Kulturutvalget godkjenner kulturutvalgets protokoll av 11.11.20.
(Enst.)

89/20 Kulturutvalgssak:
Søgne frivilligsentral- organisering
(ark.nr. 2020102625)

Kulturutvalgets vedtak:

Kulturutvalget anbefaler at Søgne frivilligsentral sin søknad om kommunal overtakelse innvilges.
(Enst.)

90/20 Kulturutvalgssak:
Frivilligsentralenes kjennetegn og betydning i storbyene- oppfølging av rapport fra NORCE
(ark.nr. 2020104074)

Kulturutvalgets vedtak:

Kulturutvalget tar saken til orientering
(Enst.)

91/20 Kulturutvalgssak:
Akustisk tilpasning av midlertidig øvingsrom Søgne skolekorps
(ark.nr. 2020106441)

Kulturutvalgets vedtak:

Kulturutvalget bevilger kr 50 000 fra tilleggsbevilgningskontoen til å gjennomføre akustiske tiltak i det midlertidige øvingsrommet for Søgne skolekorps på Tinntjønn skole.
(Enst.)

92/20 Formannskapssalsak:
Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer
(ark.nr. 2020100413)

Kulturutvalgets innstilling:

1. Formannskapet vedtar revidering av «Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer»
(Enst.)
2. Retningslinjene evalueres ved behov og mindre endringer/justeringer vedtas av By- og stedsutviklingsutvalget.
(Enst.)

Pkt. 2.3:

1. Alt avfall skal kildesorteres
(Enst.)
2. Ved alle større arrangementer kreves miljøsertifisering, og miljørapport etter arrangement.
(Enst.)
3. For mindre arrangementer rapporteres det etter sjekkliste.
(Enst.)
4. Det oppfordres om bruk av utslippsfri transport på arrangementer i Kvadraturen og dens randsoner, inkludert Odderøya f.o.m. 2022
(7/4)
5. All bruk av engangsartikler skal begrenses, fra og med 2022 er kun nedbrytbare artikler tillatt
(Enst.)

Pkt. 3.1:

Bjørnebo plass: Tidsbegrensning/alkoholservering fra 17.00 til 23.00

Skippergata: Tidsbegrensning/alkoholservering fra 17.00 til 23.00

(6/5)

Forslag:

Kommunedirektørens innstilling:

- «1. Formannskapet vedtar revidering av «Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer»
2. Retningslinjene evalueres ved behov og mindre endringer/justeringer vedtas av By- og stedsutviklingsutvalget.»

Repr. Petter Benestad (V) fremmet følgende tilleggsforslag til retningslinjenes

Pkt 2.3:

«Pkt 2.3 Klima og miljøtiltak

1. Alt avfall skal kildesorteres
2. Ved alle større arrangementer kreves miljøsertifisering, og miljørapport etter arrangement.
3. For mindre arrangementer rapporteres det etter sjekkliste.
4. Det stilles krav om utslippsfri/fossilfri transport på arrangementer i Kvadraturen og dens randsoner, inkludert Odderøya f.o.m. 2022.
5. All bruk av engangsartikler skal begrenses, fra og med 2022 er kun nedbrytbare artikler tillatt»

Repr. Petter Benestad (V) fremmet følgende endringsforslag til retningslinjenes Pkt 3.1:

«Pkt 3.1 «oversikt over arrangementsområder»: gjøres følgende endringer på tidsbegrensning/alkoholservering:

Tresse: fra kl 12.00

Torvet - nedre del: fra kl 12.00

Gater kulturaksen: fra kl 12.00»

Repr. Petter Benestad (V) fremmet følgende tilleggsforslag til retningslinjenes

Pkt 3.1:

«Forslag nye områder:

Bjørneboes plass (Gyldenløves gate mellom Markens og Kirkegt)

Egnet til: mindre arrangement, konserter og marked

Antall arrangementer i året: Ingen begrensinger

Tidsbegrensning/alkoholservering: fra kl 12.00 til 23.00

Skippergata mellom Markens og Festningsgt.

Egnet til: mindre arrangement, konserter og marked

Antall arrangementer i året: Ingen begrensinger
Tidsbegrensning/alkoholservering: fra kl 12.00 til 23.00»

Repr. Amalie Gunnufsen (H) fremmet følgende tilleggsforslag til retningslinjenes Pkt 2.3:
«Det oppfordres om bruk av utslippsfri transport på arrangementer i Kvadraturen og dens randsoner, inkludert Odderøya f.o.m. 2022.»

Repr. Marte Sandland (Rødt) fremmet følgende tilleggsforslag til retningslinjenes Pkt 3.1:
«Bjørnebo plass: Tidsbegrensning/alkoholservering fra 17.00 til 23.00
Skippergata: Tidsbegrensning/alkoholservering fra 17.00 til 23.00.»

Voteringer:

Venstres tilleggsforslag til retningslinjenes pkt 2.3 pkt.1, 2, 3, og 5 ble enstemmig vedtatt.

Ved alternativ votering ble Høyres tilleggsforslag til retningslinjenes pkt 2.3 vedtatt med 7 stemmer, mens 4 stemte for Venstres forslag pkt 4 (SV, MDG, V)

Ved alternativ votering ble kommunedirektørens forslag til retningslinjer for tidsbegrensning/alkoholservering under Pkt 3.1 «oversikt over arrangementsområder» vedtatt med 6 stemmer mens 5 stemte for Venstre sitt endringsforslag (V, H, TVP, MDG Linda Voreland)

Ved alternativ votering ble Rødt sitt tilleggsforslag til retningslinjenes Pkt 3.1 vedtatt med 6 stemmer mens 5 stemte for Venstre sitt forslag (V, H, TVP, MDG Linda Voreland)

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

93/20 Bystyresak:
Årsrapport 2019, Råd for funksjonshemmede
(ark.nr. 2020094813)

Kulturutvalgets innstilling:

Bystyret tar årsrapport 2019 for Rådet for funksjonshemmede til orientering (Enst.)

94/20 Kulturutvalgssak:
Tildeling av Kunstnerstipend 2020
Unntatt etter offentlighetsloven offl. § 26, 2. ledd
Saksdokumentet er unntatt offentlighet, se egen protokoll

95/20 Kulturutvalgssak:
Tildeling av toppidrettsstipend 2020
Unntatt etter offentlighetsloven offl. § 26, 2. ledd
Saksdokumentet er unntatt offentlighet, se egen protokoll

96/20 Kulturutvalgssak:
Økt tilskudd samarbeid Bragdøya kystlag
(ark.nr. 2020068227)

Kulturutvalgets vedtak:

1. Kulturutvalget bevilger 150 000 kr fra tilleggsbevilgningskonto for 2020 til økt driftstilskudd til Bragdøya kystlag for 2021
2. Fast økt driftstilskudd fra 2022 vurderes i forbindelse med rullering av økonomiplan 2022 – 2025 sammen med oppdatert samarbeidsavtale.
(Enst.)
3. Eventuelt vedtak om økt tilskudd i økonomiplanen for 2021 går til fratrekk for tilleggsbevilgningen.
(Enst.)

Forslag:

Direktør kultur og innbyggerdialog fremmet følgende innstilling:

«1. Kulturutvalget bevilger 150 000 kr fra tilleggsbevilgningskonto for 2020 til økt driftstilskudd til Bragdøya kystlag for 2021

2. Fast økt driftstilskudd fra 2022 vurderes i forbindelse med rullering av økonomiplan 2022 – 2025 sammen med oppdatert samarbeidsavtale.»

Direktør kultur og innbyggerdialog fremmet følgende forslag til nytt pkt. 3

«Eventuelt vedtak om økt tilskudd i økonomiplanen for 2021 går til fratrekk for tilleggsbevilgningen.»

97/20 Bystyresak:

Svar på verbalforslag om Arkivet freds- og menneskerettighetscenter
(ark.nr. 2020068227)

Kulturutvalgets innstilling:

1. Bystyret tar saken til orientering
(Enst.)

Kulturutvalgets vedtak:

2. Kulturutvalget bevilger 135 000 kr fra tilleggsbevilgningskontoen for 2020 som tillegg til det foreslåtte driftstilskuddet i økonomiplanforslaget på 850 000 kr.
(Enst.)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

«1. Bystyret tar saken til orientering»

Direktør kultur og innbyggerdialog fremmet følgende forslag til vedtak i kulturutvalget:

«2. Kulturutvalget bevilger 135 000 kr fra tilleggsbevilgningskontoen for 2020 som tillegg til det foreslåtte driftstilskuddet i økonomiplanforslaget på 850 000 kr.»

Møtet hevet.

Punkt 89/20: Søgne frivilligsentral- organisering

Bilag

Søf kommunal sentral.pdf

Dato 16. november 2020
Saksnr.: 2020102625-3
Saksbehandler Annette Sørlie Stray
Godkjent av Elisabeth Engemyr
Torbjørn Urfjell

Saksgang
Kulturutvalget

Møtedato
02.12.2020

Søgne frivilligsentral- organisering

Forslag til vedtak

[Kulturutvalget anbefaler at Søgne frivilligsentral sin søknad om kommunal overtagelse innvilges.](#)

Sammendrag

Kristiansand kommune, ved direktør for kultur og innbyggerdialog, har mottatt søknad fra årsmøtet i Søgne frivilligsentral hvor de søker om å bli en kommunal sentral. Frivilligsentralen har i dag en hybrid organisasjonsform, hvor daglig leder er ansatt i Kristiansand kommune, men sentralen er registrert med eget organisasjonsnummer i Brønnøysundregisteret og i Frivillighetsregisteret. Sentralen har et styre med representanter fra medlemsorganisasjoner i sentralen og én representant fra Kristiansand kommune.

Kommunen vil få ansvaret for driftsutgifter av frivilligsentralen. Søgne frivilligsentral har hatt egne driftsmidler og disse midlene vil overføres til Kristiansand kommune og tilsvarer to års drift.

Kristiansand kommune har foretatt en vurdering om Søgne Frivilligsentral skal bli en kommunal frivilligsentral, og direktør for kultur og innbyggerdialog innstiller på dette.

Vedlegg:
Søf kommunal sentral.pdf

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I e-post datert 22. oktober 2020 sender Søgne frivilligsentral, ved årsmøtet og styreleder, søknad til Kristiansand kommune med ønske om å bli en kommunal sentral.

Søgne frivilligsentral ble etablert i 2007. I følge vedtektene er formålet til Søgne frivilligsentral å være en *«en lokalt forankret møteplass som har som formål å legge til rette for økt deltakelse, lokalt engasjement og å skape gode vilkår for frivillig innsats. Sentralen skal initiere, mobilisere og samordne frivillig virksomhet på lokalt plan»*.

Ved oppstart var sentralen et samarbeid mellom Søgne Helselag, Lions Club, Søgne Røde Kors og Søgne menighet. Vest-Agder Røde Kors tok på seg arbeidsgiveransvaret for daglig leder. I forbindelse med sammenslåingen av distriktskontorene til Vest-Agder og Aust-Agder Røde Kors, overtok Søgne kommune arbeidsgiveransvaret for daglig leder i januar 2019. I forbindelse med kommunesammenslåingen overtok Kristiansand kommune arbeidsgiveransvaret.

Organisering, aktiviteter og samarbeid

Sentralen er registrert i Brønnøysundregisteret som en frivillig organisasjon, og drives som et samarbeid mellom lokale lag og foreninger. Sentralen har et styre bestående av medlemsorganisasjoner og i tillegg har Kristiansand kommune ved frivillighetsenheten et styremedlem.

Sentralen har rundt 110 frivillige. Disse frivillige er tilknyttet medlemsorganisasjoner, eller aktiviteter som sentralen koordinere sammen med medlemsorganisasjonene. Sentralen har også egne frivillige som er med på enkeltoppdrag som for eksempel servering på omsorgssenteret, vakt på konserter eller liknende.

I søknaden viser Søgne frivilligsentral til rapporten «Mulighetsstudie innbyggertorg», som ble vedtatt av Fellesnemnda for Nye Kristiansand kommune i september 2019. Rapporten oppsummerer innspill til hvordan de tidligere tre rådhusene på Nodeland, Tangvall og i Kristiansand, kan bli arenaer for dialog mellom kommunen, innbyggere, organisasjoner og lokale aktører. Her blir det foreslått at alle frivilligsentralene skal flyttes til innbyggertorgene. Som et resultat av mulighetsstudiet flyttet frivilligsentralen i Søgne inn på innbyggertorget i 2020. Dette har bidratt til å gjøre sentralen mer synlig og tilgjengelig for innbyggerne.

Kommunal overtakelse vil kreve en del formelle prosesser. Forberedelsene til dette er ikke ferdigstilt administrativt enda, men saken legges fram for politisk behandling for å avklare viljen til å overta før administrasjonen gjennomfører, gitt at kulturutvalget slutter seg til innstillingen. Det er ikke kjente hindre for at en overtakelse kan skje.

Økonomi

Kristiansand kommune har fått et statlig tilskudd fra Kulturdepartementet til frivilligsentraler på kr 427.000 for 2020. I tillegg har Kristiansand kommune fått overført en kommunal andelen fra gamle Søgne kommune til drift av frivilligsentralen og dermed vi har dekning for lønnsutgifter inklusive sosiale utgifter. Frivilligsentralen har egne midler til drift. Disse midlene vil overføres til Kristiansand kommune og tilsvarer to års driftsbudsjett for sentralen.

Kulturdepartementet har varslet at de ønsker å utarbeide nye retningslinjer for det statlige tilskuddet til frivilligsentraler, og disse vil bli presentert i forbindelse med statsbudsjettet for 2022.

Punkt 90/20: Frivilligsentralenes kjennetegn og betydning i storbyene-oppfølging av rapport fra NORCE

Bilag

NORCE Rapport samfunn 18-2020 Frivilligsentralenes kjennetegn og betydning i storbyene.pdf

Dato 13. november 2020
Saksnr.: 2020104074-2
Saksbehandler Annette Sørлие Stray
Godkjent av

Saksgang
Kulturutvalget

Møtedato
02.12.2020

Frivilligsentralenes kjennetegn og betydning i storbyene- oppfølging av rapport fra NORCE

Forslag til vedtak:

[Kulturutvalget tar saken til orientering](#)

Sammendrag

Program for storbyrettet forskning er et samarbeid mellom Bergen, Oslo, Stavanger, Trondheim og Kristiansand. Hensikten med samarbeidet er å framskaffe kunnskap til ledelsen i storbykommunene om storbyspesifikke behov. Høsten 2019 bestilte storbyforskningsprogrammet en rapport om frivilligsentralene i storbyene av NORCE. Det er praksis at rapportene som bestilles gjennom programmet, legges fram som orienteringssaker til politisk ledelse. NORCE-rapporten om "Frivilligsentralenes kjennetegn og betydning i storbyene" legges derfor fram for kulturutvalget.

Rapporten gir en status på frivilligsentralene i storbyene, og hva som utpeker seg i storbysammenheng. Samtidig viser rapporten at det er en rekke ulike lokale modeller for hvordan en sentral ser ut med tanke på finansiering, eierskap, målgruppe og aktiviteter. Årsaken ligger i kombinasjonen av statlig finansiering, og uklare og tvetydige forventninger til hvilke roller og funksjoner frivilligsentralene skal ha i en kommune.

Direktør for kultur og innbyggerdialog mener rapporten gir et godt bilde av status og utviklingspotensialet for frivilligsentralene i storbyene, og kan gi innspill til hvordan kommunen skal samhandle med frivilligsentralene fremover. Det er fra Kulturdepartementet varslet at det vil bli endringer i finansieringen av frivilligsentralene, som kan ha konsekvenser for det videre arbeidet med frivilligsentralene i Kristiansand. Dette må også ses i sammenheng med arbeidet med temaplan frivillighet, som skal igangsettes i 2021.

Vedlegg:
Rapport 18-2020 fra NORCE Samfunnsforskning

Bakgrunn for saken

På oppdrag fra Program for storbyrettet forskning, har NORCE skrevet rapporten "Frivilligsentralenes kjennetegn og betydning i storbyene".

Formålet med forskningsprosjektet var å framskaffe kunnskap til bruk i storbyenes planer og strategier for samhandling og samarbeid med frivilligsentralene.

Problemstillinger for rapporten er:

1. Hvordan er frivilligsentralene innrettet, organisert og drevet og hvilken samhandling har de med lokalsamfunnet?
2. Hvilken betydning har storbyenes frivilligsentraler for utviklingen og vekst i det uorganiserte frivillige engasjementet og det frivillige organisasjonslivet?
3. På hvilke måter blir frivilligsentralene benyttet for å fremme lokalbefolkningens egne ideer og initiativ?
4. Hvilke utfordringer står frivilligsentraler overfor som knutepunkt mellom frivillige, organisasjoner og kommuner?

Hver av problemstillingene er oppsummert i saken, i tillegg kommer det fram hva som er spesifikt for Kristiansand kommune.

Historikk og status

I mange land finnes det lokale koordinerende kopleingspunkt, også kalt *clearinghouse*-modellen, som skal være knutepunkt mellom frivillige, organisasjoner og offentlige virksomheter. Sentralt i denne modellen er ønsket om å koble mennesker som ønsker å yte en frivillig innsats med behov for frivillig arbeidskraft i eksisterende frivillige organisasjoner.

Idéen om frivilligsentraler i Norge ble unnfanget under en idédugnad mellom sosialdepartementet og ledende humanitære og sosiale organisasjoner i 1990. De første frivilligsentralene ble opprettet som del av et treårig prøveprosjekt i 1991, og organisasjonsformen var en kombinasjon av kommunalt eide, organisasjonsdrevne og menigheter.

Sentralene fikk den gangen relativt frie tøyler til å eksperimentere med ulike former for deltakelse og aktiviteter, i hovedsak innenfor helse- og sosialfeltet. Myndighetenes retningslinjer, målsetninger og prioriterte fokusområder for frivilligsentralene har siden blitt endret flere ganger. I følge Lorentzen (2008) kjennetegnes sentralene av et grunnleggende dilemma: Skal de være en tilrettelegger for å styrke det frivillige engasjementet eller skal de være en del av det? Skal de være en konkurrent eller skal de være en medspiller og pådriver for frivillig arbeid mer generelt?¹

Finansieringen av frivilligsentralene har siden oppstarten vært statlig, og kommunene har i mindre grad kunnet styre etablering og drift av sentraler i egen kommune. Det statlige tilskuddet per kommune beregnes ut fra antall frivilligsentraler som er etablert i kommunen, og for 2021 tilsvarer dette rundt kr 430.000 per sentral.

Fra 2017 ble tidligere øremerkede midler til frivilligsentralene en del av kommunenes rammetilskudd. Mange kommuner la i denne perioden ned et stort arbeid med å utvikle en lokal politikk i dobbeltrollen både som tilskuddsgiver til organisasjonseide sentraler og som eier av andre kommunaleide sentraler. Allerede i juni 2020 ble imidlertid beslutningen reversert. I forslag til statsbudsjett for 2021 flyttes tilskuddet til frivilligsentraler igjen fra rammetilskudd til øremerket post. Regjeringen skal komme tilbake til en permanent innretning på midlene i statsbudsjettet for 2022. KS storbynettverk, hvor Kristiansand kommune er med, ønsker å påvirke prosessen videre. I

¹ *Alle til lags: Frivillighetssentralene i nærmiljøet* (2008). Line Dugstad, Håkon Lorentzen.

innspill til Kulturdepartementet har storbyene bedt om at nye retningslinjer for utbetaling av tilskudd til frivilligsentralene ikke må begrense kommunenes handlingsrom til koordinering og tilrettelegging av lokal frivillig innsats, samt at størrelsen på tilskuddet til kommunene må ses i sammenheng med innbyggertall.

Status og funn fra frivilligsentraler i Kristiansand

Ifølge rapporten finnes det 468 sentraler på landsbasis og 69 sentraler i storbyene. Kristiansand kommune har 6 frivilligsentraler fordelt på 111.634 innbyggere. De 6 sentralene tilsvarer 5,7 årsverk, antall innbyggere blir da 19.600 pr. årsverk/sentral.

I Kristiansand har vi fire organisasjonseide sentraler. To sentraler er eid av henholdsvis Stiftelsen Kirkens bymisjon og Blå Kors Kristiansand. De to andre frivilligsentralene er i Søgne og i Songdalen. I Songdalen ligger sentralen i Noden på Nodeland og i Søgne på innbyggertorget på Tangvall. Begge har en hybrid organisasjonsform, med organisasjonsnummer som frivillig organisasjon i Brønnøysundregisteret og med ansatte på kommunal lønningsliste. Sentralene i Søgne og Songdalen har noen egne aktiviteter, men sentralen i Søgne jobber mest for å støtte organisasjonene i nærmiljøet.

To av sentralene er kommunale, og fremmer og koordinerer tiltak som skal forbedre samhandling med frivillige organisasjoner i kommunen. Disse sentralene har ikke egne frivillige, og skal ikke konkurrere med frivillige organisasjoner. Primærmålet er å koble mennesker som ønsker å yte en frivillig innsats, med behov for frivillig innsats i eksisterende frivillige organisasjoner. Sentralene har ikke et eget lokale, men ansatte har i stedet treftid på hovedbiblioteket i Kristiansand. Sentralene har en rendyrket servicefunksjon ovenfor organisasjonene og nye frivillige som tar kontakt med kommunen.

Feil ved rapporten

Kristiansand kommune har seks sentraler, men kun 5 har svart på rapporten. Rapporten vil derfor ikke gi et fullverdig bilde av status i Kristiansand. Når det gjelder registrering i spørreundersøkelsen som er gjort i forhold til sentralenes budsjett, foreligger det feilrapportering fra noen sentraler i Kristiansand. Alle sentralene mottar offentlig finansiering på kr 427 000. Derfor er det ikke mulig at noen sentraler har et budsjett under kr 400 000 som oppgitt i rapporten.

En annen feil er at 40 % av sentralene i Kristiansand oppgir å ha samarbeidsavtaler med kommunen. Ingen av sentralene i Kristiansand har en skriftlig samarbeidsavtale med kommunen etter 01.01.2020. Videre stemmer det ikke i sammenligningen av sentralene i storbyene at Kristiansand kommune har en overvekt av kommunale sentraler.

Problemstilling 1: Organisasjonsform, målgruppe, aktiviteter og samarbeid

Organisasjonsform

Ifølge rapporten er flere av storbysentralene eid av frivillige lag eller stiftelser, og det er færre kommunale frivilligsentraler i storbyene samlet sett enn det er ellers i landet. Det er allikevel forskjeller mellom storbyene. Mens alle sentralene i Stavanger er kommunale, er alle sentralene i Trondheim eid av organisasjoner. Oslo, Bergen og Kristiansand har begge deler. Det er derfor ulikt hvordan storbyene bruker frivilligsentralene som et ledd i det strategiske arbeidet med å styrke frivilligheten i egen kommune.

Selv om sentraler er kommunale, kan de samtidig være organisert på forskjellige måter. Noen sentraler har et styre bestående av representanter fra frivillige organisasjoner, mens sentralene i Stavanger har eksempelvis bydelsutvalget som styre. Noen sentraler har ansatte på kommunal lønningsliste, og er samtidig registrert i Brønnøysundregisteret og i frivillighetsregisteret. Disse sentralene kan bli en konkurrent til frivillige organisasjoner, både når det gjelder å søke om tilskudd og rekruttering av frivillige, og dette problematiseres i rapporten som uheldig.

Målgruppe

Det er generelt små forskjeller mellom storbycentralene og de øvrige sentralene i Norge når det gjelder målgruppe. Eldre, ensomme, innvandrere og innbyggere generelt er de gruppene som flest sentraler orienterer seg mot. I Kristiansand kommer målgruppen rus/psykisk helse ut som en høyere prioritert målgruppe, og dette kan ha sammenheng med at Blå Kors og Kirkens bymisjon eier og driver sentraler i Kristiansand.

Storbysentralene har oftere en bydel som sitt nedslagsfelt, mens frivilligsentralene ellers i landet omfatter gjerne en hel kommune. Bergen kommune har eksempelvis kun bydelssentraler, og Stavanger har sentraler i de fleste bydelene. I Kristiansand har vi sentraler som har hele kommunen som nedslagsfelt, mens sentralene i Søgne og Songdalen fokuserer på nærområdet.

Aktiviteter

De viktigste aktivitetene som løftes fram i rapporten er; sosiale møteplasser, kurs og undervisning, en-til-en hjelp, kulturelle arrangement og håndverk, hobbyer, musikk og sang. Samtidig ser det ut til at storbycentralene har et noe mer begrenset spekter av aktiviteter som organiseres og dermed er noe mer spesialiserte, enn ellers i landet.

Samarbeid

Ut ifra organisasjonsform, varierer det i hvor stor grad organisasjonene er samarbeidsorientert. En kommunal sentral som primært ønsker å formidle frivillige og deltakere til eksisterende organisasjoner, ønsker naturlignok å samarbeide tett med organisasjoner. Kommunale- og organisasjonseide sentraler som rekrutterer frivillige til egne aktiviteter, kan se på seg selv som samarbeidsorienterte. Allikevel kan de oppleve mistillit fra andre lokale organisasjoner, siden de får et særtilskudd fra frivilligsentralordningen til å drive egne aktiviteter og rekrutterer frivillige. Samtidig har mange av frivilligsentralene gått inn i en nisje der det har vært mangel på aktivitetstilbud ovenfor spesifikke brukergrupper, og de kan være en viktig bidragsyter til å tette aktivitetshull.

Problemstilling 2: Frivilligsentralenes betydning for uorganiserte og organisert frivillighet

Det er et generelt utviklingstrekk i norsk frivillighet at organisasjonsmedlemskap har blitt mindre viktig for frivillige. Frivilligsentralene kan fungere som en inngangsport for de som ikke deltar i annet frivillig arbeid, og de som ønsker et tidsavgrenset engasjement utenom frivillige lag og foreninger. Hvor gode sentralene faktisk er til å tilrettelegge for nye initiativer er variabelt. En sentral utfordring kan være å finne tilgjengelige og meningsfulle oppgaver.

Rapporten viser at frivilligsentralene i storbyene rekrutterer i større grad til egne aktiviteter, mens sentraler i mindre kommuner rekrutterer noe mer til aktiviteter i andre lag og foreninger. Kristiansand skiller seg ut her, og er den kommunen som i minst grad rekrutterer til egne aktiviteter, og i størst grad rekrutterer til aktiviteter i andre organisasjoner. Dette gjelder primært for de kommunale sentralene.

Det problematiseres i rapporten at organisasjonseide sentraler får et nasjonalt tilskudd for å drive egne aktiviteter og organisere egne frivillige. Dette gir organisasjonene et konkurransefortrinn, som kan oppleves som urettferdig av andre organisasjoner og bidra til å bryte ned tillitsforholdet mellom disse sentralene og organisasjonslivet generelt. Det er også uvisst hvordan organisasjonseide sentraler skal kunne ta på seg en rolle i å bistå og koordinere arbeidet mellom forskjellige organisasjoner, og hvordan dette vil oppleves for organisasjonene.

Problemstilling 3: Frivilligsentralene som talerør for lokalsamfunnet

Her sier rapporten noe om hvilke tiltak, arenaer eller kommunikasjonskanaler frivilligsentralene bruker, for å legge til rette for innbyggers medborgerskap. Både frivillige og daglige ledere opplever at det er enkelt å komme med innspill, ideer, initiativ og forespørsler om bistand til frivilligsentralene. Frivilligsentralene oppleves som lite hierarkiske, et sted hvor det er kort vei fra idé til handling. De færreste sentralene oppgir at de jobber systematisk med innhenting av innspill og kartlegging av behov, og dette blir trukket fram som et utviklingsområde.

Problemstilling 4: Frivilligsentralenes utfordringer og mulighetsrom som knutepunkt

Denne problemstillingen diskuterer hvordan frivilligsentralene kan fungere som et knutepunkt i myndighetenes nyere satsing på samskaping og partnerskap mellom kommunene og sivilsamfunnet.

De færreste sentralene i rapporten jobber ut ifra en ren *clearinghouse*-modell, hvor sentralene først og fremst er et knutepunkt mellom kommunen, innbyggerne og frivilligheten. En utfordring kan være mangel på fasiliteringskompetanse i samskaping mellom offentlig og frivillig sektor. Videre finnes det ikke passende måleparametere for sentraler med knutepunktsfunksjoner. Hvis Kulturdepartementet ber sentralene om rapportering på antall frivillige og frivillig timer, er det naturlig at fokus blir deretter.

Flere kommuner er allikevel bevisst spennet mellom sentralene sin intensjon om å være et serviceorgan ovenfor frivilligheten, samtidig som de konkurrerer med frivillige lag og foreninger om økonomiske tilskudd og rekruttering av frivillige. Flere kommuner har begynt å flytte sentraler til såkalte innbyggertorg eller bydelssenter. Tanken er at dette skal føre til mer og bedre samhandling mellom sentralen, kommunen og frivillige lag og foreninger.

Denne måten å jobbe på kom også fram som en tilbakemelding fra organisasjonene og befolkningen i Mulighetsstudiet for innbyggertorg i 2019. Rapporten oppsummerer innspill til hvordan de tidligere tre rådhusene på Nodeland, Tangvall og Kristiansand, kan bli arenaer for dialog mellom kommunen, innbyggere, organisasjoner og lokale aktører. Her blir det foreslått at frivilligheten skal være representert ved innbyggertorgene. Søgne frivilligsentral ble som en konsekvens flyttet til innbyggertorget på Tangvall.

Oppfølging fra kultur og innbyggerdialog

Rapporten gir en oversikt over kjennetegnene ved frivilligsentralene i de fem storbyene som er i fokus i dette prosjektet, men sier i mindre grad noe om hva som er hensiktsmessig organisering av en sentral i dag. De seks sentralene i Kristiansand jobber på ulikt vis, og det skaper utfordringer i forhold til samordning, felles satsing, strategisk arbeid, synlighet og synergieffekter.

Rapporten kan allikevel brukes til å diskutere organiseringen av det videre arbeidet med frivilligsentraler i Kristiansand. Dette må ses i sammenheng med at Kulturdepartementet har varslet nye retningslinjer for utbetaling av tilskudd til sentralene, og arbeidet med temaplan frivillighet som vil igangsettes i 2021.

Punkt 91/20: Midlertidige akustiske tiltak i øvingsrom for Søgne skolekorps

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2020106441
Saksbehandler Stein Tore Sorthe

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kulturutvalget	02.12.2020	91/20

MIDLERTIDIGE AKUSTISKE TILTAK I ØVINGSROM FOR SØGNE SKOLEKORPS

KULTURUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 02.12.2020 SAK 91/20

Kulturutvalgets vedtak:

Kulturutvalget bevilger kr 50 000 fra tilleggsbevilgningskontoen til å gjennomføre akustiske tiltak i det midlertidige øvingsrommet for Søgne skolekorps på Tinntjønn skole.
(Enst.)

03.12.2020

Punkt 92/20: Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer

Bilag

Høringsbrev med mottakere

Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer

Dato 8. oktober 2020
Saksnr.: 2020100413-2
Saksbehandler Tore Løvland
Godkjent av Tone Iglebæk

Saksgang

Kulturutvalget
By- og stedsutviklingsutvalget
Formannskapet

Møtedato

02.12.2020
10.12.2020
13.01.2021

Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer

Forslag til vedtak

1. Formannskapet vedtar revidering av «Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer»
2. Retningslinjene evalueres ved behov og mindre endringer/justeringer vedtas av By- og stedsutviklingsutvalget.

Sammendrag

«Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer» regulerer forhold om hvor arrangementer kan holdes, støygrenser, søknadsprosess, bestemmelser for trafikkregulering, sikkerhet, alkoholserving og andre relevante punkter.

16. januar 2019 vedtok formannskapet i gamle Kristiansand kommune nye «Retningslinjer for bruk av offentlig uterom til arrangementer».

I vedtaket fra Formannskapet heter det blant annet:

Retningslinjene er for lite ambisiøs på miljø. Formannskapet ber derfor at reviderte retningslinjer med en tydeligere miljøprofil fremmes til behandling i by- og miljøutvalget i løpet av våren 2020.

Arbeidet med de reviderte retningslinjene har foregått siden sommeren, og saken har vært på offentlige høring nå i høst. Det kom inn to høringsuttalelser som er kommentert i saken.

I tillegg til å endre kravene til arrangørene i forhold til miljø, er det også valgt å gjøre tilpasninger i andre punkter som etter administrasjonens mening er nødvendige. Det er gjort endringer på bruken av Gravane, samtidig som det er lagt til nye arrangementssteder. Dette er Tangvall, Høllen brygge, Haugenparken og Langfeldts Almanning.

Camilla B. Dunsæd
Kommunedirektør

Ragnar Evensen
Direktør for By- og stedsutvikling

Vedlegg:
Høringsbrev med mottakere
Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Kristiansand kommune lagde i 2018/2019 retningslinjer for bruk av offentlig uterom til arrangementer. Søgne og Songdalen har ikke hatt tilsvarende dokumenter.

En tverrsektoriell arbeidsgruppe utarbeidet forslag til «Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer». De gjennomførte fire arbeidsmøter, et åpent høringsmøte i Rådhuskvartalet med representanter fra arrangørmiljøet, velforeninger, privatpersoner og administrasjonen samt at saken ble sendt på høring.

Saken ble behandlet i følgende utvalg, før den ble vedtatt av formannskapet 16. januar 2019.

- Helse- og sosialstyret
- Kulturstyret
- By- og miljøutvalget

I vedtaket fra Formannskapet heter det blant annet:

Retningslinjene er for lite ambisiøs på miljø. Formannskapet ber derfor at reviderte retningslinjer med en tydeligere miljøprofil fremmes til behandling i by- og miljøutvalget i løpet av våren 2020.

Arbeidet med de reviderte retningslinjene har foregått siden sommeren, og saken er nå klar til politisk behandling. Det er kun endringene i retningslinjene som nå skal gjennomgås og behandles politisk, og ikke hele dokumentet.

Dagens godkjente retningslinjer

Retningslinjene er inndelt i fire kapitler:

1. Innledning
2. Søknadsprosedyrer og generelle regler
3. Bruk av offentlige uterom til arrangementer
4. Nødvendige tillatelser og arrangørens plikter

Retningslinjene skal:

- Bidra til mer helhetlig, strategisk og målrettet styring av offentlige uterom til arrangementer i Kristiansand.
- Medvirke til positiv utvikling av arrangementsbyen Kristiansand og gi større forutsigbarhet for arrangører.
- Være et styringsverktøy for administrasjonen og en praktisk veileder for arrangører.

Retningslinjene gjelder for offentlige uterom i hele kommunen og er førende for alle utendørsarrangementer som driver midlertidig organisert aktivitet.

Foreslåtte endringer

I samarbeid med Miljøvernheten i Klima- og arealutvikling, har man spisset budskapet rundt forventningene til arrangørens miljøprofil.

Man har valgt å legge dette som et eget punkt under «søknadsprosedyrer og generelle regler ved utleie» og ikke som et kulepunkt under «Generelle regler ved utleie» som det var tidligere. Med dette får man også synliggjort at dette er et viktig punkt.

Når det gjelder bruk av aggregater på de forskjellige arrangementsstedene, så er det i dag kommunale områder hvor strømsituasjonen ikke er tilfredsstillende. Inneværende år

har det kommet et helt nytt strømanlegg på plass i Bendiksbukta, som gjør at man ikke behøver aggregat på denne lokasjonen.

Både Bystranda og Ravnedalen har behov for oppgradering av eksisterende strømkapasitet for å hindre bruk av aggregat.

Siden retningslinjene ble vedtatt i 2019, har Søgne, Songdalen og Kristiansand kommune blitt slått sammen.

I de reviderte retningslinjene har man valgt å legge inn nye arrangementssteder. Dette er Tangvall, Høllen brygge, Haugenparken og Langfeldts Almenning.

På lokasjonen Gravane har man valgt å gjøre en justering på antall dager pr arrangement.

Bakgrunnen for dette er at lokasjonen har vist seg som et egnet sted for arrangementer som går over flere uker. Eksisterende retningslinjer gir ikke rom for å leie dette området til arrangører som ønsket å bruke området over en lengre periode. Ett eksempel på dette er visning av fotball-VM og EM på storskjerm.

Administrasjonen er av den oppfatning av at området egner seg godt til slike arrangementer.

I det resterende dokumentet er det kun språkmessige presiseringer og justeringer som er gjort. Kommuneadvokaten har vært delaktig i disse justeringene.

Høringsuttalelser

Det kom inn to kommentarer da saken ble sendt ut til offentlig høring.

Miljørettet helsevern ved Are Vegusdal stilte spørsmål om det er riktig å ikke ha begrensning på antall arrangementer i Ravnedalen. Han mener også Grimsmyra velforening bør være høringsinstans i forhold til Ravnedalen.

Administrasjonen har ikke gjort justeringer knyttet til Ravnedalen i dette dokumentet. Aktiviteten i Ravnedalen er høy, spesielt knyttet til Cafe Generalen. Det har kommet få klager fra naboer i området, så administrasjonen mener at man har god kontroll på den aktiviteten som foregår i dalen.

Også Statens Vegvesen, ved Transport Sør, har kommet med en kommentar til pkt. 4.7. «Trafikkregulerende tiltak». Statens Vegvesen minner om at dersom et arrangement går langs fylkesveg, må Agder Fylkeskommune involveres i eventuelle trafikkregulerende tiltak, som for eksempel skiltplan. Administrasjonen er kjent med dette, og vil alltid kontakte Agder Fylkeskommune når fylkesveg blir berørt av et arrangement.

Punkt 93/20: Årsrapport 2019, Råd for funksjonshemmede

Bilag

Uttalelse fra Songdalen kommune

Årsrapport 2019 for Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne Søgne

Årsrapport 2019 Rådet for funksjonshemmede0

Dato 5. november 2020
Saksnr.: 2020094813-80
Saksbehandler Hanne Kro Sørborg
Godkjent av

Saksgang
Kulturutvalget
Bystyret

Møtedato
02.12.2020
09.12.2020

Årsrapport 2019, Råd for funksjonshemmede

Forslag til vedtak

[Bystyret tar årsrapport 2019 for Rådet for funksjonshemmede til orientering](#)

Sammendrag

Råd for funksjonshemmede velges av bystyret. Formålet med rådet er å sikre en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning fra personer med funksjonsnedsettelse i saker som angår dem. I samsvar med reglement for råd for funksjonshemmede i Kristiansand kommune § 5, skal rådet hvert år utarbeide årsmelding som legges frem for bystyret, fortrinnsvis i september.

Årsmeldingen skal inneholde oversikt over medlemmer, reglement og hvilke tema rådet har vært involvert i, samt saker som har vært behandlet i løpet av året som er gått, i tillegg til en oppsummering av rådets uttalelser.

Rådene i de tre gamle kommunene har hatt forskjellig praksis når det gjelder årsrapporter. Rådet for funksjonshemmede i gamle Søgne kommune har skrevet årsrapport. Det samme har rådet for funksjonshemmede i gamle Kristiansand.

Det har derimot ikke vært praksis å skrive slik årsrapport i Songdalen kommune, her er det vedlagt en uttalelse fra tidligere leder i fellesrådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Behovet for skriftlig dokumentasjon fra alle tre råd er årsaken til sein politisk behandling.

Vedlegg:

Uttalelse fra Songdalen kommune

Årsrapport 2019 for Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne Søgne

Årsrapport 2019 Rådet for funksjonshemmede0

Punkt 94/20: Lukket

Punkt 95/20: Lukket

Punkt 96/20: Økt tilskudd samarbeid Bragdøya kystlag

Bilag

Årsmelding Bragdøya kystlag 2019

Samarbeidsavtale Bragdøya kystlag og Kristiansand kommune 2019

Bragdøya kystlag-Kristiansand kommune-søknad driftstilskudd

Prosjektbeskrivelse - kystskolen Bragdøya

Samarbeidsavtale Bragdøya kystlag og Kristiansand kommune 2020

Dato 18. november 2020
Saksnr.: 2020068227-34
Saksbehandler Marianne Laukvik
Godkjent av Torbjørn Urfjell

Saksgang
Kulturutvalget

Møtedato
02.12.2020

Økt tilskudd samarbeid Bragdøya kystlag

Forslag til vedtak

1. Kulturutvalget bevilger 150 000 kr fra tilleggsbevilgningskonto for 2020 til økt driftstilskudd til Bragdøya kystlag for 2021
2. Fast økt driftstilskudd fra 2022 vurderes i forbindelse med rullering av økonomiplan 2022 – 2025 sammen med oppdatert samarbeidsavtale.

Sammendrag

Kristiansand kommune har samarbeidsavtale med Bragdøya kystlag som følges av et driftstilskudd på 1,2 mill. kr. Tilskuddet bidrar til stor aktivitet på Bragdøya og ellers der kystlaget har virksomhet. Endringene i aktivitet og drift på Bragdøya gjør at kystlaget søker om en årlig økning på 150 000 kr. Økning i driften og aktiviteten er i hovedsak *Kystskolen Bragdøya* og nye sikkerhetskrav til båtførere og matroser samt redningsutstyr.

Direktør kultur og innbyggerdialog er positiv til det unike og mangfoldige samarbeidet mellom kommunen og Bragdøya kystlag, og ønsker å sikre finansiering til aktiviteten.

Vedlegg:

Årsmelding Bragdøya kystlag 2019

Samarbeidsavtale Bragdøya kystlag og Kristiansand kommune 2019

Bragdøya kystlag-Kristiansand kommune-søknad driftstilskudd

Prosjektbeskrivelse - kystskolen Bragdøya

Bakgrunn for saken

Eiendommen Bragdøya ble i 1969 overtatt av Kristiansand kommune for 1,8 millioner kroner. Staten ga tilskudd til kjøpet på vilkår som sikrer eiendommen som offentlig friareal for all framtid. Kommunens overtagelse av øya førte imidlertid til at kulturlandskapet grodde igjen og bygningene forfalt. I 1984-85 kom det flere initiativ fra frivillige organisasjoner om bevaring av det kulturhistoriske ved øya og de utviklingsmulighetene som lå der. Høsten 1986 ble Bragdøya kystlag stiftet. Bragdøya kystlag er landets største kystlag og har driftet og utviklet øya i over 30 år med frivillig innsats fra 662 medlemmer.

Den oppdaterte samarbeidsavtalen bygger på «*Plan for videreutvikling av Bragdøya 2018 – 2022*» vedtatt av formannskapet 7.3.2018, og er en oppdatering av tilsvarende avtale for perioden 2015 – 2018, vedtatt av formannskapet 4.3.2015.

Flere områder har ansvar og virksomhet på Bragdøya:

- By- og stedsutvikling
 - Eiendom (forvaltning av bygningsmassen)
 - Parkvesen (skjøtsel og utvikling av friområdet m.m.)
- Oppvekst
 - Barnehageavdeling på øya.
 - *Kystskolen Bragdøya* med Møvig skole. Skolene er i tillegg brukere av leirsted m.m.
- Helse og mestring
 - Bl.a. arbeidstrening i regi av Nav.
- Kultur og innbyggerdialog
 - Direktør for kultur og innbyggerdialog er gitt et koordineringsansvar for driften og gir tilskudd til aktiviteter.

I tillegg driver Bragdøya kystlag båtrute kjent som badebåten til øyene i Kristiansandsskjærgården.

Alle disse fire kommunale områdene er representert i *Styret for utviklingen av Bragdøya*. Det er også en folkevalgt representant og to representanter fra kystlaget.

En økning i driftstilskuddet begrunnes med:

- Nytt samarbeid med oppvekstsektoren med prosjektet "Kystskolen Bragdøya". Kostnader til transport øker.
- Større aktivitet har medført behov for flere ansatte. Per 25.05.2020 er det 8 ansatte fordelt på 6,5 årsverk (en av stillingene er lærlingstilling)
- Ny lærling i båtbyggerfaget er under utdanning
- Driftsutgiftene til vedlikehold og sertifisering av båter har økt som følge av nye sikkerhetsforskrifter.
- Krav til opplæring, kurs, sertifisering av båtførere og matroser har økt. Også dette p.g.a. nye sikkerhetsforskrifter.
- Nye krav til redningsutstyr belaster budsjettene betydelig.

I den tidligere avtalen ligger transport av barnehagene seks ganger i uken fra Storenes og ut til Bragdøya. Møvig skole deltar på *Kystskolen Bragdøya* med tre grupper i uka. Skolen har et sterkt ønske om at deres transport kommer inn i avtalen med kystlaget. Dette undervisningsopplegget er blitt evaluert som særdeles positivt, men kan ikke driftes for skolens midler.

Grunnlag for samarbeid

Den siste aktuelle stortingsmeldingen fra Klima- og miljødepartementet omtaler kulturarv slik: *Nye mål i kulturmiljøpolitikken — Engasjement, bærekraft og mangfold.*¹ De nye kulturmiljømålene er:

- Alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø

- Kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling gjennom helhetlig samfunnsplanlegging
- Et mangfold av kulturmiljø skal tas vare på som grunnlag for kunnskap, opplevelse og bruk

Kulturmiljøpolitikken blir her satt i sammenheng med og er blitt en del av klima- og miljøpolitikken:

Mennesker har alltid satt spor etter seg i omgivelsene. Disse sporene utgjør fellesskapets hukommelse om tidligere generasjoners samfunn og levemåter. [...] Gjennom god og helhetlig samfunnsplanlegging vil kulturarv kunne være en positiv ressurs og en del av løsningen på vår tids samfunnsutfordringer.

I *Fagfornyelsen for Læreplanverket 2020* står det at skolen skal legge til rette for læring innenfor de tre tverrfaglige temaene *folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap, og bærekraftig utvikling.*ⁱⁱ

De tre tverrfaglige temaene i læreplanverket tar utgangspunkt i aktuelle samfunnsutfordringer som krever engasjement og innsats fra enkeltmennesker og fellesskapet i lokalsamfunnet, nasjonalt og globalt. Elevene skal få innsikt i utfordringer og dilemmaer innenfor temaene. De skal forstå hvordan vi gjennom kunnskap og samarbeid kan finne løsninger, og de skal lære om sammenhenger mellom handlinger og konsekvenser.

Opplæringen i fagene skal legge vekt på å være reflekterende, bidra til kritisk tenkning, være skapende, innovativ og utforskende. I tillegg skal opplæringen være praktisk rettet.

Erfaringen fra skoleprosjektet på Bragdøya viser at de har funnet en arena og en undervisningsform hvor disse prinsippene for opplæringen naturlig blir førende for aktivitetene. Kunnskap elevene tilegner seg i andre skolefag, som f.eks. matematikk, naturfag, norsk, kunst og håndverk, brukes aktivt i oppgavene elevene skal løse. Ved å videreutvikle og spisse prosjektet etter disse retningslinjene i årene fremover, kan skolene i Kristiansand gjøre seg viktige erfaringer med praktisk implementering av den nye læreplanen som kan komme mange til gode.

Økonomiske konsekvenser og vurdering

Bragdøya kystlag får mye ut av driftstilskuddet fra kommunen, men kan ikke få til alt. Avtalen om *Kystskolen Bragdøya* kan ikke fortsette med mindre driftsstøtten øker. Også båtrutene kjent som badebåten er utrygg uten mer tilskudd.

Områdene oppvekst, helse og mestring, kultur og innbyggerdialog samt by- og stedsutvikling tar del i styret for utviklingen av Bragdøya og har interesse i at kystlaget kan utføre arbeidet på en forsvarlig måte.

Bragdøya kystlag arbeider for å gjøre kystmiljøet og kystkulturen tilgjengelig for allmenheten. Denne tilnærmingen og dette arbeidet fremmer folkehelse og livskvalitet for hele befolkningen. Også for kommunens reiseliv, friluftsliv og turisme er Bragdøya essensiell.

Økte tilskudd bør innarbeides i forbindelse med økonomiplanrullering. Arbeidet med oppdatert samarbeidsavtale for Bragdøya kystlag har pågått over 2020 og har ikke fått påvirke kommunedirektørens innstilling til økonomiplan og tilskuddet bør vurderes økt som beskrevet fra 2022. Samtidig er det viktig å finansiere tiltakene som ikke vil kunne videreføres uten økt tilskudd i 2021.

Direktør kultur og innbyggerdialog foreslår at kulturutvalgets tilleggsbevilgningskonto benyttes for å sikre finansiering i 2021. I retningslinjene åpnes det for økt driftstilskudd i særlige tilfeller.

Foran kulturutvalgets møte 2. desember står det 335 000 kr på tilleggsbevilgningskontoen.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Direktør kultur og innbyggerdialog er svært positiv til det unike og mangfoldige samarbeidet mellom kommunen og Bragdøya kystlag, og ønsker å sikre aktiviteten også videre med å øke tilskuddet for 2021 og deretter vurdere å videreføre det økte driftsnivået i forbindelse med rullering av økonomiplanen 2022 – 2025.

ⁱ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20192020/id2697781/>
ⁱⁱ <https://www.udir.no/ik20/overordnet-del/prinsipper-for-laring-utvikling-og-danning/tverrfaglige-temaer/>

Punkt 97/20: Svar på verbalforslag om Arkivet freds- og menneskerettighetscenter

Bilag

Partnerskapsavtale med Stiftelsen Arkivet

Arkivet freds- og menneskerettighetscenter budsjett 2021

Arkivet freds- og menneskerettighetscenter 2021 søknadsskjema

Arkivet søknad Kristiansand kommune 2021

ARKIVET årsrapport 2019

A°rsmelding 2019 med handlingsplan

Dato 14. juli 2020
Saksnr.: 2020068227-30
Saksbehandler Marianne Laukvik
Godkjent av Torbjørn Urfjell

Saksgang

Bystyret
Kulturutvalget

Møtedato

02.12.2020

Svar på verbalforslag om Arkivet freds- og menneskerettighetssenter

Forslag til vedtak

1. [Bystyret tar saken til orientering](#)

[Forslag til vedtak i kulturutvalget:](#)

2. [Kulturutvalget bevilger 135 000 kr fra tilleggsbevilgningskontoen for 2020 som tillegg til det foreslåtte driftstilskuddet i økonomiplanforslaget på 850 000 kr.](#)

Sammendrag

Bystyret har bedt om en egen sak om finansieringen av Arkivet.

Arkivet er spesielt kjent for undervisning av 9. klassinger og tilskuddene har vært tett knyttet til denne undervisningen. Samtidig arbeider Arkivet bredt med temaer som demokrati, medborgerskap og inkludering. Gjennom forskning, formidling og utvikling driver senteret med et langstrakt og variert arbeid innen et større nettverk i kommunen.

Arkivet freds- og menneskerettighetssenter søker om 1 625 000 kr i 2021, noe som tilsvarer 10% av tilskuddet fra Kunnskapsdepartementet og er mer enn en dobling av tilskuddet for 2020.

Arkivets har en vesentlig rolle i utviklingen av Kristiansand og kommunens befolkning og har potensiale til å styrke dialogen og samforståelsen med det flerkulturelle miljøet i byen.

Kommunedirektøren ønsker ikke å knytte det kommunale tilskuddet til det statlige tilskuddet, men vurderer å trappe opp tilskuddet noe de neste årene gjennom økonomiplanrulleringen for 2022 – 2025. For å bidra til økt finansiering for 2021 foreslår direktør kultur og innbyggerdialog at kulturutvalget bevilger 135 000 kr fra utvalgets tilleggsbevilgningskonto.

Vedlegg:

Arkivet freds- og menneskerettighetssenters budsjett 2021
Arkivet freds- og menneskerettighetssenters søknadsskjema 2021
Arkivet søknad Kristiansand kommune 2021
Arkivet årsrapport 2019
Årsmelding 2019 med handlingsplan

Bakgrunn for saken

Ved behandling av økonomiplan for 2020-2023 vedtok bystyret verbalforslag 50-2020 *Finansiering av driften av Stiftelsen Arkivet.*¹

Bystyret ber om en egen sak knyttet til finansieringen av driften av Stiftelsen Arkivet.

Arkivet mottar årlig driftstilskudd fra Kristiansand kommune basert på politisk vedtatt partnerskapsavtale. Opprinnelig partnerskapsavtale ble laget etter bred involvering fra Arkivet, oppvekstsektoren og kriminalforebyggende koordinator. Administrasjonen har over tid jobbet sammen med Arkivet om en oppdatert avtale som er tilpasset status i ny kommune og som gir mer forutsigbarhet for Arkivet. Arbeidet med en slik oppdatering er ikke sluttført og kommunedirektøren tar sikte på at den er klar til å at ny definisjon av tilskuddsnivå kan defineres i forbindelse med økonomiplanrulleringen 2022 – 2025.

Alle 9.klassinger i Kristiansand besøker Arkivet en dag i løpet av et skoleår samt at de deltar på den årlige Holocaust-dagen. Fra og med 2020 kan man regne med en økning på nesten 25% i elevbesøk fra gamle til nye Kristiansand kommune når man nå teller med skolene i de tidligere kommunene.

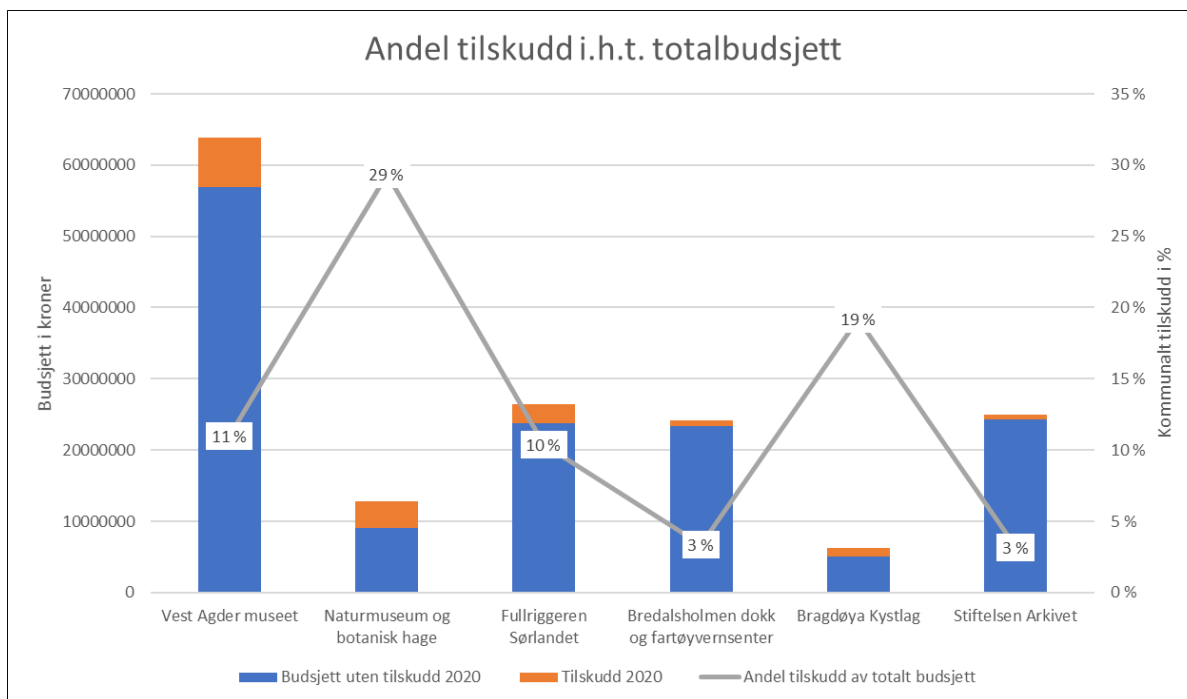
Arkivet har for 2021 levert en søknad om årlige driftsmidler til Kristiansand kommune på beløp 1 625 000 kr som er lik 10% av støtten fra Kunnskapsdepartementet. Gamle Kristiansand økte fra 2019 sitt tilskudd til Arkivet med 300 000 kr. For 2020 mottok Arkivet 787 000 kr i støtte fra Kristiansand kommune. Det kommunale tilskuddet utgjør uansett en liten del av det totale budsjettet for Arkivet, som for 2021 ligger på 28 164 500 kr. Arkivet mottar i 2020 kr 16 259 000 fra Kunnskapsdepartementet.

Søgne og Songdalen har betalt for undervisningsopplegget for sine 9. klassinger uten at det har vært dedikerte budsjettposter til dette. Tilskuddet for 2021 er i forslaget til økonomiplan økt med 44 000 kr for elevøkningen og også kompensasjon for lønns- og prisvekst til 850 000 kr.

Arkivet freds- og menneskerettighetscenter holder på å rekruttere ny direktør. Det er ønskelig for kommunedirektøren å la den nye lederen påvirke slutføringen av en oppdatert partnerskapsavtale med kommunen slik at avtalen harmoniserer med lederskapet. Kommunedirektøren ser potensialet i Arkivets rolle i arbeidet med å styrke dialogen med det flerkulturelle miljøet, noe som også er beskrevet i tidligere behandlet sak om internasjonalt hus. Det ligger foreløpig ikke forslag om spesifisering av en funksjon som internasjonalt hus tilknyttet Arkivet, noe som bør drøftes videre.

Kommunen er seg bevisst at bidraget til Kunnskapsdepartementet er stort i forhold til tilskuddet fra kommunen. Dette vurderes samtidig som en naturlig følge av at det er et av Norges sju nasjonale sentre med hovedfinansiering fra Kunnskapsdepartementet. Som vertskommune følger det med økonomiske forpliktelser, noe kommunen vil følge opp og som også fikk utslag i økningen i 2019. Gitt Arkivets aktivitetsnivå og faglige nivå er nåværende driftstilskudd beskjedent, også sammenliknet ikke-kommunale institusjoner som mottar tilskudd fra kommunen (Fig 2).

Kommunedirektøren mener det er krevende å øke tilskuddet så mye som Arkivet har søkt om. Diskusjonen om en forholdsmessig kopling mellom kommunens tilskudd og tilskuddet fra Kunnskapsdepartementet er inspirert av finansieringsmodeller for kulturinstitusjoner. Kristiansand har god erfaring med denne modellen som driver for utvikling av institusjoner. Samtidig har regjeringen foreslått å gå bort fra denne lokale og regionale forpliktelsen for kulturinstitusjonene. Kommunedirektøren foreslår å ikke forplikte seg til en beregningsmodell, men heller øke tilskuddet over tid i økonomiplanen i henhold til hva det til enhver tid er rammer for.

Figur 1: Modellen er under utvikling. Totalbudsjett for Fullriggeren Sørlandet, Bredalsholmen og Naturmuseet er basert på regnskap fra 2019.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Partnerskapsavtalen mellom Arkivet og Kristiansand kommune godkjennes.

Det årlige driftstilskuddet økes over en treårsperiode hvor man for 2023 er kommet opp på et tilskudd på 1,2 mill. kr. Dette beløpet er uavhengig av tilskuddet Arkivet får fra Kunnskapsdepartementet.

ADDENDUM:

Faglig grunnlag

Kulturminner kan ifølge UNESCO defineres som «vår arv fra fortiden, det vi lever med i dag, og det vi bringer videre til framtidige generasjoner». Kulturarv kan fungere som en viktig brobygger i samfunnet. Samarbeid mellom ulike aktører, både kommunale og ikke-kommunale samt frivillige organisasjoner kan bidra til økt verdiskaping og sikre bedre forvaltning og formidling.

Ved forvaltning av kulturarv er det snakk om *læring* gjennom kunnskapsoverføring mellom generasjoner, kulturer og samfunnsaktører. Det er også snakk om å *bruke* kulturarv ved synliggjøring og formidling av det enkelte kulturminnet i det miljøet det til enhver tid er. Dette er vel så viktig som den nasjonale og internasjonale rekkevidden av kulturminnet. Det er til slutt snakk om å *bære*: når kulturminner blir tatt mye i bruk, får man utviklet flere verktøy til å omgås slike minner. Dette er bærekraftig. Kunnskap og erfaringer fra fortiden blir slik med oss inn i nåtiden.

Arkivet som nasjonal aktør med forskerkompetanse

Arkivet i Kristiansand er et av syv nasjonale freds- og menneskerettighetssentre. Med bakgrunn i historien som Gestapos hovedkvarter på Sørlandet arbeider senteret med temaer som demokrati, medborgerskap og inkludering. Gjennom forskning, formidling og

utvikling driver senteret med et langstrakt og variert arbeid innen et større nettverk i kommunen.

Arkivet har tre forskere med PhD som blant annet bruker sin kompetanse innenfor følgende områder hvor Arkivet har en nasjonal posisjon:

- Faglig ledelse basert på PhD om krigsseilerne av Norsk senter for krigsseilerhistorie (NSK) og www.krigsseilerregisteret.no som har nasjonal posisjon.
- Forskning på forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme tilknyttet Plattform. Ivaretatt av en av Norges ledende eksperter på «overgangsrettferdighet», dvs hvordan skape rettferdighet i et samfunn etter krig og konflikt.
- Faglig ledelse av nettportalen www.fanger.no, lansert 8.mai i år med mer enn 23 000 følgere på FB lanseringsdagen og ca 1000 publikumshenvendelser til dags dato. Den faglig ansvarlige har PhD om kinoen som politisk arena under okkupasjonen.

Kristiansand har et fag- og museumsmiljø som gjør byen til Norges krigsseilerby. NSK og www.krigsseilerregisteret.no med sine mer enn 65 000 individuelle krigsseilerprofiler er et monumentalt, levende minnesmerke i et fagmiljø med høy kompetanse. Arbeidet er også banebrytende i internasjonal sammenheng og åpner opp for internasjonalt samarbeid med NSK som en førende part.

Det nylanserte www.fanger.no vil raskt kunne få samme nasjonale status som NSK. Prosjektet ble blant annet presentert i et mangesidig oppslag i A-magasinet 8.mai.

Plattformsamarbeidet med alle Agders kommuner og politiet om forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme er lokalt og regionalt arbeid. Plattform ivaretar en viktig regional funksjon i utvikling av kompetanse, koordinering av ressurser, utvikling av faglige nettverk og samhandling på tvers av sektorer. Plattform supplerer kommunens gode arbeid med forebygging av radikaliserings og bidrar til at kommunen er en foregangskommune innen dette feltet. Samarbeidet med KS Agder og politiet er et viktig suksesskriterium sammen med at Arkivet har en dedikert medarbeider.

Arkivet som regional og lokal aktør

Arkivet har både utstillinger og gjenstands- og dokumentksamlinger tilknyttet vår lokale og nasjonale historie under okkupasjonen. Dermed er Arkivet en viktig del av vår felles hukommelse fra en viktig del av vår historie. Utstillingen inngår slik i byens turisttilbud, og cruiseturister er en av gruppene som viser interesse for dette. Den historiske forankringen er også utgangspunkt for formidling og menneskerettighets- og demokratiundervisningen som gis til skoleelever og studenter. Dette temaet behandles i dette dokumentet under tittelen *Barn og unges interesser og Juridisk grunnlag*, hvor det understrekes hvordan disse skoleaktivitetene og denne deltakelsen støtter opp under *Fagfornyelsen i Læreplanverket 2020*.ⁱⁱ

De siste årene er arbeidet for mangfold og integrering vesentlig styrket, og Arkivet utvikler seg til å bli en mangfoldsarena med forankring i vår lokale historie. Dette er det arbeidet et økt kommunalt tilskudd særlig vil kunne bidra til å sikre. Av tiltak kan blant annet nevnes:

- BLI HØRT! Fortellerkurs hvor deltakere rekruttert fra flerkulturelle miljøer, blir lært opp i historiefortelling basert på egne personlige narrativer, etterfulgt av et avsluttende arrangement hvor deltakerne forteller sin historie foran et publikum.
- Nålens makt; brodering som påvirkningskraft i et samfunn og hvordan kvinners identitet og motstand kan uttrykkes gjennom et broderi.
- Arkivet er også samarbeidsarena med FN-Sambandet og Røde Kors. I fellesprosjektet «Her og nå på ARKIVET!» kombineres kunnskapsformidling og debatt om samfunnsaktuelle saker.

- Samarbeidet mellom Arkivet og UiA er i stadig utvikling på mange ulike felt. Arkivet opplever å være en viktig aktør i ambisjonen om økt samskapning i universitetsbyen Kristiansand.
- Arkivet har et utstrakt samarbeid med frivillige som deltar i arbeidet. For eksempel gjennom organisasjonen Arkivets venner.

Arkivet er freds- og menneskerettighetssenteret på Agder. Norge har syv slike sentre med en hovedfinansiering fra Kunnskapsdepartementet forankret i en egen strategi fra regjeringen.

Barn og unges interesser

DEMBRA er Regjeringens satsning på kompetansebygging i skoler knyttet opp mot antisemittisme, islamofobi og utenforskap. Arbeidet er rettet mot lærere som gjennom et program blir kurset i hvordan man kan håndtere disse strømmingene og problemene i skoleverket. Arkivet har som nasjonalt freds- og menneskerettighetssenter i regionen fått i oppgave å drive DEMBRA.

Arkivet har både utstillinger og gjenstands- og dokumentksamlinger tilknyttet den lokale og nasjonale historie under okkupasjonen. Arkivet utgjør en viktig del av innbyggernes felles hukommelse fra en svært viktig del av historien. Den historiske forankringen er utgangspunkt for formidling og menneskerettighets- og demokratiundervisningen som gis til skoleelever og studenter. Hovedgruppen er elevene på 9.klassetrinn fra hele Agder. Det er en god og fast innarbeidet tradisjon at alle 9.klassene i Kristiansand besøker Arkivet en dag. I 2019 hadde Arkivet besøk av i alt 22 skoleklasser og 873 elever fra Kristiansand, 4 skoleklasser og 116 elever fra Søgne og 3 skoleklasser og 88 skoleelever fra Songdalen kommune, til sammen 1077 elever. I tillegg deltar alle klassene på den store, årlige Holocaustmarkeringen i slutten av januar. Alle 9.klasser i kommunen samles til et dagsopplegg på Fønix/Aladdin. I 2020 var dette spredt ut over 3 dager for å nå alle. Oppslutningen fra skolene er 100%. Disse skoleaktivitetene og denne deltakelsen støtter opp under *Fagfornyelsen i Læreplanverket 2020*.

Kommunalområdet Oppvekst ved stabsleder Svein Tore Kvernes er entusiastisk over og verdsetter samarbeidet mellom kommunen og Arkivet.

«Arkivet er en viktig aktør med solid kompetanse fra det akademiske til det pedagogiske. Viktige spørsmål blir satt på dagsorden. Arkivet har gode formidlere og er gode til å engasjere barn og ungdom rundt problemstillingene som handler om demokratiforståelse, rasisme og menneskerettigheter. Arkivet var et kulturminne, men viser også sammenhengen mellom ideologiske strømninger før og nå. De skaper aktualitet og gir historisk kunnskap og de formidler en respekt for folk slik man er.»

Juridisk grunnlag

I *Fagfornyelsen for Læreplanverket 2020* står det at skolen skal legge til rette for læring innenfor de tre tverrfaglige temaene *folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap, og bærekraftig utvikling*.ⁱⁱⁱ

De tre tverrfaglige temaene i læreplanverket tar utgangspunkt i aktuelle samfunnsutfordringer som krever engasjement og innsats fra enkeltmennesker og fellesskapet i lokalsamfunnet, nasjonalt og globalt. Elevene skal få innsikt i utfordringer og dilemmaer innenfor temaene. De skal forstå hvordan vi gjennom kunnskap og samarbeid kan finne løsninger, og de skal lære om sammenhenger mellom handlinger og konsekvenser.

Demokrati og medborgerskap som tverrfaglig tema i skolen skal gi elevene kunnskap om demokratiets forutsetninger, verdier og spilleregler, og gjøre dem i stand til å delta i demokratiske prosesser. Opplæringen skal gi elevene forståelse for sammenhengen mellom demokrati og sentrale menneskerettigheter som ytringsfrihet, stemmerett og

organisasjonsfrihet. De skal få innsikt i at demokratiet har ulike former og uttrykk. Opplæringen skal gi elevene kunnskaper og ferdigheter til å møte utfordringer i tråd med demokratiske prinsipper. De skal forstå dilemmaer som ligger i å anerkjenne både flertallets rett og mindretallets rettigheter. De skal øve opp evnen til å tenke kritisk, lære seg å håndtere meningsbrytninger og respektere uenighet. Gjennom arbeidet med temaet skal elevene lære hvorfor demokratiet ikke kan tas for gitt, og at det må utvikles og vedlikeholdes.

I tillegg blir det satt søkelys på områder innenfor livsmestring og bærekraft. Livsmestring innebærer verdivalg og betydningen av mening i livet, mellommenneskelige relasjoner, å kunne sette grenser og respektere andres. Bærekraftig utvikling handler om å verne om livet på jorda og å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov. En bærekraftig utvikling bygger på forståelsen av sammenhengen mellom sosiale, økonomiske og miljømessige forhold. Menneskehetens levesett og ressursbruk har konsekvenser lokalt, regionalt og globalt.

Kommuneplanens samfunnsdel er for øvrig forankret i FNs bærekraftsmål. Arkivet fronter spesielt følgende mål: Mål 4 God utdanning, Mål 5 Likestilling mellom kjønnene, Mål 11 Bærekraftige byer og samfunn og i særlig grad Mål 16 Fred og rettferdighet.

ⁱ Last ned [Økonomiplan 2020-2023](#).

ⁱⁱ <https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/prinsipper-for-laring-utvikling-og-danning/tverrfaglige-temaer/>

ⁱⁱⁱ Idem